

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Erzsébet-tér 4-ik sz., az emeleten. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a könyvnyomdában — Ide intézendők a kiadó hivatali illető előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor terfoglata . . . . . 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árkedezmény.

Nyilttér:

Egy sor . . . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezelszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Földről jöjjön a világosság!

A közigazgatásnak ugynevezett „egyszerűsítéséről“ olyannyira sokat irtak és beszéltek az utóbbi időkben, hogy szinte már unalmas is.

A különböző politikai árnyalatok hivatalos és nem hivatalos lapjai áradozó üdvriadallal dicsőítik a korszakos eszmét, melynek megvalósítása immár küszöbön áll, mert törvényjavaslat alakjában ott fekszik az országgyűlés közigazgatási bizottságánál, ahol már tárgyalgatják is és — mint hírlík — ott is, tehát az egyik legilletékesebb helyen, szintén a legjobb véleményvel vannak felőle.

Azért mondjuk: „egyik“ legilletékesebb helynek az országgyűlés bizottságát, mert e nagypontosságú törvényjavaslat megbirálása, ahhoz való észrevételek füzése nemcsak a politikusok joga, hanem joga mindazoknak, akik a közigazgatással nemcsak elméletben, hanem *tettleg* is foglalkoznak. Tehát joga különösen atisztviselői karnak, mely önmaga legjobban érzi a bürokratizmus ezerféle nyűgeinek átkát s örömmel és hálával fogad minden olyan intézkedést, mely a vállaira nehezedett teherből valamieskét leemel.

Gömörvármegye állami és közigazgatási tisztikara is élénk érdeklődéssel viseltetik az ismeretes törvényjavaslatok iránt, annál is inkább, mert ennek anyagához, a főispánunk elnöklete alatt tartott értekezletek eredményét összefoglaló felterjesztésben, sok jóra való eszmével járult hozzá.

De azt is lehet tapasztalni, hogy a gömörmegyei tisztikar nagyon vegyes érzelmekkel fogadta a reformjavaslatot.

A hogy a tisztviselők egymás közt beszélgetnek, abból úgy látszik, nem tulságos sok eredményt várnak a javaslatnak törvényerőre való emelkedésétől, mert attól tartanak, hogy a sokat felpanaszolt baj ez által sem lett *gyökeresen* orvosolva, mert az orvoslás módja a helyes diagnosist nélkülözi.

T Á R C Z A.**MOLITÓRISZ JÁNOS.**

(1824—1901)

F. hó 22-én kísértük örök nyugalomra Molitórisz János nyugalmazott kir. járásbíró. Benne szeretett hazánk, egyházunk buzgó munkást, a jók, az igazak tiszta keblü barátot, gyermekei szerető atyát, rokonai becsületes rokonnak vésztettek el.

Mint a fa, mely áganként szárad el, úgy mult ki ő is lassu hervadással. A büszke tölgy, mely valaha nevetve fogadta a sors csapásait, fonnyadásnak indult, a betegség addig örölte, míg bekövetkezett a szomorú vég. Egyszerre vége lett mindennek. Kihűlt az a nemes szív, mely hazájáért, a magyar állameszméért, Nagy-Rőcze város érdekeiért lelkét annyi harcra át tüzelte. Elköltözött az a lélek, mely az osztó igazságot nem a hideg paragrafusokból olvasta, hanem az emberi érzelmek összekuszált csomóiból juttatta mérlegre. — A mikor városunk kék egét a panszlavizmus terhes felhője elborította, ő volt oszlopa a csüggedő magyarságnak, az ő keze segítette győzelemre az elkeseredett kis sereget. A hol kellett szeretettel, jószívűséggel; a hol kellett igazságos szigorral, a hol kellett meggyőző érvekkel, a hol kellett bölcsességével szállt szembe a veszedelmes ellenséggel. Eszével, szívével, nyugalmával, becsületes munkájával áldozott azon az oltáron, melyet a vallásos érzület, az önzetlen hazaszeretet emel az emberi kebelben az Isten dicsőítésére, a magyar nemzet dicsőségére.

Száz veszélyvel szállt szembe, a mikor a maroknyi magyarsággal törte, zúzta a panszlavizmus rőzei várának kapuját, míg végre diadalra segítette a magyar állam-eszme, a testvéri szeretet, a kölcsönös becsülés zászlaját. A rőzei panszláv főgymnasiumot 1874-ben zárták be. E veszedelmessé vált fészék szétrobbantása igen nagy, messze kiható munka volt, melynél Molitórisz János is eredményteljes és tevékeny részt vett.

Rőcze város fellendülését mindig szívében viselte: a mikor a bíróságok, adóhivatalok stb. elhelyezéséről volt szó, polgári kötelességét messze túlhaladó utánjárással nem hagyta, hogy Rőczét mellőzzék.

A fegfőbb baj ugyanis az összes közigazgatási ágak lassu és komplikált menetére nézve a *miniszteriumok* ügykezelésében és rendeleteiben rejlik: az alantosság fórumok — a melyek *legfőbb* közigazgatási hivatalok hosszadalmas huzavonával járó intézkedéseit sanylik, — néha szinte a miniszteriumok által vannak mintegy belekényszerítve abba a helyzetbe, a mely miatt annyi sok rosszaló véleményt kell eltűrniök.

A legelső és legfőbb feladat tehát magukat az egyes miniszteriumokat „egyszerűsíteni.“ E nélkül a végrehajtó közigazgatási közegek ismét csak lépten-nyomon belebotlanak olyan akadályokba, a melyeket a laikus közönség nem ismer, tehát jóhiszeműleg állapítja meg az összes alantosság hivatalokról azt a véleményét, hogy a „rossz közigazgatás“ okai ezekben rejtőznek.

Holott a ki apróra ismeri a vármegyei alispáni hivatal rengeteg teendőitől kezdve a falusi jegyző igavonásáig a magyar közigazgatást, az azt is tudja, hogy a miniszteriumoktól néha évekig nem jön válasz egy-egy fontos felterjesztésre, hogy szabályrendeletek hosszabb időnkig megerősítetlenül elhevernek odafönt, a hol a beamterműnyelven ugynevezett „Siber“-rendszer is divik, mert egy-egy fogalmazócska ha éppen nem tudja, vagy nem akarja, vagy ideje nincs rá, hogy *érdemlegesen* elintézte a felterjesztéseinket, kérényieinket: — hát egyszerűen valami hirtelenében kitalált (néha érthetetlen vagy már többször felvilágosított) „közbeeső kérdés“ tárgyalása végett néhány sor rendelteteskével leküldi a vármegyei vagy állami illetékes főhatóságnak, ez pedig aztán megint kénytelen az alantosság hatóságok egész láncolatának tovább adni a szerencsétlen „közbeeső kérdést“, a mely aztán, mire visszafelé ismét megteszi a Golgota-utat, hát abba beletelik néha félesztendő, vagy több.

Egyik tisztviselőnk kiszámította, hogy ha

Zaj nélkül működött, keze mindenüvé elért, a hol hazájának, Rőcze városának, embertársainak javáról, boldogságáról volt szó.

Jelleme, jó szíve, nyugodt kedélye a csüggedőbe erőt, a küzdőbe bátorságot öntött.

Azon ritka emberek közé tartozott, a kiket még ellenségei is megszerettek.

Egyházának inspektora, megyebizottsági, képviselő-testületi stb. tag volt és csak alig négy éve, hogy bírói székéről nyugalomba vonult. Államunk, egyházunk támasztó oszlopát kitérte a halál a mindegyre ritkuló, élő erősek sorából. Elvesztése nagy fájdalomt okozott minden érző szívnél, mert csak azért is, mert a nemzeti nagy átalakulás bajnokai közül alig van már egy-kettő életben. Most már ott nyugszik ő is a néma sir mélyében, mulandó része visszaadott az anyaföldnek, melyből vétetett, de szelleme fennmaradt és szent örökszükségképen szállott ránk, a kik élünk és nyomában haladni törekszünk. — Elhagyott bennünket a mikor nem küldtük, nem jó többé vissza a midőn hívjuk, mindenütt látni fogjuk, midőn már nincs közöttünk.

A béke anyaga virrasszon álma felett, áldott legyen emléke közöttünk.

D.

A havas regénye.

Irtá: SEBESI SAMU.

Péter bácsi a székely-havasok legszenvedélyesebb őz-vadásza maig is. Ezt a szenvedélyt kora ifjúságától örizte meg, amikor még könnyű lábbal, vadászszendvedélyének ingerlő mámorával, mászta meg a havasok zordon hegyeit, mohos szikláit.

A mult őszön meghívást kaptam az öregtől: „Jöjj mentül előbb. Várnak az őzek.“

Persze, hogy mentem. Sajátságos izgalom szállta meg lelkemet, mikor a havasok aljához érkezünk. Előtünk terült el a fonséges rengeteg, sötét, komor árnyával és megdöbentő néma esőndjével.

A közönséges erdő vidám, színes, madárdalos. A havas zordon, sötét és félelmes. Egy végtelennek tetsző rengeteg misztikus homályával.

Az első hegymászás után a lankás gerinczen pihe-nőt tartottunk. Jobbról és balról a fenyvesek sötétlettek. Itt-ott meredek sziklacsucs emelkedett fel szürke kőbor-

például pénzküitalványozásról van szó: magában a miniszteriumban az iktatóhivattaltól kezdve a számvevőségeken és ügyosztályokon át le a kiadóhivatalig egyetlen egy akta legalább 32 bürokrata kezén megy keresztül! De más egyéb ügyekkel is így van a miniszteriumban, ahol a különböző ügyosztályok — bár a szomszédos szobákban vannak elhelyezve — csak úgy átiratokban keresik meg egymást, mint pl. Gömörvármegye alispánja Fogarászvármegye alispánját és viszont. Hogy pedig hasonló természetű ügyekben egyugyanazon alantás hatósághoz egyik miniszteri ügyosztály micsoda rendeletet küldött, arról a másik ügyosztálynak nagyon sokszor halavány sejtelme sem lévén: így születnek meg azok az egymással homlokegyenest ellenkező rendeletek, melyeken a szegény alantásabb hivatal végrehajtó „közége“ egyáltalában nem tudja, hogy mit csináljon, mert ha így tesz: az is baj, ha másképp tesz: az is baj. Si non e vero, e ben trovato.

Hát Gömörvármegye tisztikarának, mely a javaslat épületéhez a maga tapasztalataiból és eszméiből sok anyagot hordott össze, — a menyire a hangulatát ismerjük — az volna a kívánsága, hogy a közigazgatás egyszerűsítését ne csak éppen az alantás fórumok ügy- és pénzkezelésére, hanem a honnan a közigazgatás minden szála kiindul: a miniszteriumok hivatalos életére is terjesszék ki, mert ha a szalak a kiindulásnál kuszáltak, idelent bajos azokat kibogozni.

Bizunk a mi országgyűlési képviselőink jóakaratu figyelmében, hogy e nyílt és őszinte kívánságra annak idején a kormány figyelmét felhívni szivesek lesznek, s így remélhetjük, hogy a világosság — melyet az új reformkorszak szerteáraszt — ebben a tekintetben is fölülről kezd majd ránk derengeni.

dáival a fellegekig s alulról a keskeny völgy szikladarabos árkából ide hallatszott a havasi patak lassu, enyésző moraja.

A fenyők lehullott túlevele, ruganyossá tette a talajt s a sötét árny kiölte az apró tenyészetet, csak imitt-amott nő fel a vékony nyurgafű, míg a fenyők tövén buján tenyész a vastag moha, mely ruganyos és puha s melyen a fáradt vadász kényelmesen pihen.

Egy-egy hatalmas sas szelte el fölöttem a levegőt; kiterjesztett, mozdulatlanok tetsző szárnyaival evezett keresztül az óriási sziklameredékek felett és szállt messze, ahol már kékes színben usztak a menyboltozattal ölelkező hegyek.

A mély esőndességet alig zavarta valami nesz. A havasi szajkó éles rikácsolása a tulsó hegyoldalról rezgett ide át, ahol fenyő-magot terem a törpe boróka s ahol e cifra szajkó, kopott szürke-rigók társaságában stréberkedik. A füge mókus makkhoz, mogoróhoz nem jut itt, — a róka sem lelkesedik a természet havasi pompája iránt és a nyul szivesebben billeg termékeny mezőn füves barázdák alatt, mint a rengeteg, kopár, mohos hegy meredekjein. Csak a medve szereti és a félelmes rengeteget; a farkas sunyit végig a sziklaösvényeken és az őzek, szarvasok huzódnak meg egy-egy esőndes völgykatlanba, ahol az örök esőnd, a lankadatlanság pusztá világa ad nyugalmat ideges vad természetűeknek.

Alig foglaltuk el a kijelölt „állás“-okat, kopó-hajtástól zúgott a rengeteg. A felvert őzek gyors iramodással rohantak a hegyőltre s biztos, hatalmas ugrással vetették át magukat a heverő fenyőtörzseken, melyeket a féktelen vihar döntött halomra.

Ilyenkor a vadász lélekzetét is visszafojtva vár és figyel. Kéjes izgalomtól rezzen össze, amint meghallja a közeledő őz dobbanó ugrásait. Egyszerre megrezdül a fenyőgaly és csinos fejével, villogó szemével, előre nyújtott formás nyakával elődbe pattan az őzbek. A szép karesu állat finom orrcimpái remegnek. Élesen figyel. Pillanat alatt meglát vagy megérez s ha nem talál, úgy tűnik el a rengetegben, mint a rohanó szélvész.

Ehhez képest a vadkereskedők őzei, milyen véres, czafatos hullák, egy darab semmi! Ott kell látni azt a rengetegben, amint iramodik, mint a villám, vagy magásra emelt fejjel kémléli ellenségét, vagy a havas tiszt-

Főgimnáziumunk ifjusága az országos tornaversenyen.

A rimaszombati egyesült prot. főgimnázium ifjusága 37 tanulóval vett részt a f. hó 26—27-ik napjain lefolyt országos tornaversenyen, melyről dícsőseggel tért vissza az „Alma mater” falai közé. Hoztak magukkal 3 első, 1 második 11 harmadik díjat és 1 oklevelet, a tanintézet részére. — Az itt jelzett eredmény fényesen igazolja azt, hogy gimnáziumunk növendékei nemcsak a szellemfejlesztő, de a testedző munkában is az elsők közé tartoznak.

Az első nap délelőttjén folytak le az összpörök meglepő eredményével. — Az országnak egymástól legtávolabb eső vidékein képzett ifjak meglepő pontossággal mutatták be képzettségüket az országos tornaversenyen. A szemlélő azt hihette, hogy ezek hónapok, sőt éveken át gyakorolják magukat együtt, nem pedig most találkoznak itt először egymással. Mi bizony-bizony nem kevés érdeme a tornatanító tanároknak.

A verseny főbb pontjait, 26-ikán d. u. mutatták be. Az első díjért, egy fehér selyem zászló, nemzeti szín szegélyvel, — s a győztes csapat mindenik tagjának ezüstérem, — a legerősebbek szálltak sikra. A megállapított terv szerint az első díjat azok nyerhették el, kik a csapatornázásban és az intézet által szabadon választott tárgyak kiváltsága mellett a súlydobásban és a magas ugrásban a legnagyobb accordot érték el.

Ezeknek bemutatása szakadó esőben folyt le, mi azonban a játék folyamatát nem zavarta, legfeljebb a legtöbb tanintézet diadalának esélyeit csökkentette (átázott talaj, mi az ugrásban és futásban, nedves golyó, mi a dobásban hozott egyeseket zavarba).

E versenyekben első lett a szabadkai községi főgimnázium 10240, második a debreczeni ev. ref. 9746, 3-ik a szarvasi ág. ev. 9679, 4-ik az iglói ág. ev. 9500, 5-ik az eperjesi róm. kath. 9412, 6-ik a temesvári róm. kath. 9192, 7-ik a halasi ev. ref. 9001 egységgel. Az ezekben résztvevő ifjak 1—1 ezüst érmet kaptak. A 8-ik a nyíregyházi ág. ev. 8857, 9-ik a székelyudvarhelyi községi 8842, 10-ik a soproni 8832, 11-ik a nagy-károlyi róm. kath. 8832, a 12-ik a rimaszombati 8735 egységgel; azután az egység száma szerint következtek a többiek. Azok, a kik 6000 egységnél többet csináltak, intézetük számára oklevelet, a versenyzők pedig fejenként 1—1 bronz-érmet kaptak.

A többi versenyekben a mieink közül első díjat — ezüst érmet — nyertek: *Vladár József* futásért, *Kohn Ignác* függeszkezésért, *Jóó Miklós* mászásért. Másodikát — bronzérem — nyertek: *Kobulniczky Czryl* függeszkezésért, *Valko Arthur* mászásért.

A füleslapda-versenyben, melyben 52 iskola növendékei szálltak sikra, a mieink a pozsonyi róm. kath. iskola növendékei ellen küzdöttek. A versenyre 15 perc volt kitűzve, de az ellenfél 6 perc múlva beszüntette a harcát, mivel a mieinknek már 5 egysége volt, mielőtt az ellenfél egyre is szert tehetett volna. Jutalma a 10 versenyzőnek 1—1 érmet a fentebbieken kívül.

Nagyban emelte az ünnepély fényét az, hogy azon *József főherceg* nevével együtt résztvevő, sőt a versenyben első helyen kitűnt tanintézetek növendékeinek mellé *Klotild főhercegnő* tüzte fel az ezüst érmet.

Egyébiránt a mieink már öltözöttükkel is (tekete cipő, fekete harisnya, rövid fekete nadrág, vörös ing, burkalap) megnyerték a nagy és díszes közönség rokonszenvét, mely nemcsak a versenyterén, de a főváros utcáin is folytonosan nyilvánult.

Ime, nem számítva azt, hogy a hazánk szétszórt vidékein született és élő ifjuság ily alkalmakkor ismerkedhetik meg egymással, mire pedig oly országban, melynek lakossága a vallás és anyanyelvre nézve szét van tagolva, elengedhetlen szükség van: a verseny eredményével mi rimaszombatiak teljesen meglehetünk elégedve, — mert láthatjuk ebből, hogy *Szentesi Tóth Kálmán* torna-tanár ur, nemcsak szakavatottsággal, de

tásán legel s ha szerelemre gerjed, bögésétől megriad a rengeteg.

Az ilyen vad ingerli a vadászszüvedélyt és a vadászat olyan tökéletes szórakozást nyújt, hogy a leg-hosszabb nap is hihetetlenül hamar véget ér.

Estére az öreg Korondi János bá havasi kunyhó-jába térünk pihenni, hol már egy pár elejtett és előre küldött őzből Korondi Jánosné izletes vacsorát készített. Vacsora után pipászó mellett régi vadásztörténeteket meséltünk.

— Hát még a mi esetünk János! — mondotta Péter bácsi.

Az öreg Korondiné, ki eddig kendert fonogatott — egyszerre figyelmes lett, János bá' csak lógatta őszbe borult fejét:

— Még nem felejtette el a tekintetes ur?!

— Nem bizony.

Aztán felém fordult:

— Hallgass meg. Olyan, mint egy regény!

A tűzre dobott száraz fenyő-hasáb szerzegett, patogott s Péter bácsi elkezdte a történetet:

Harminez évvel ezelőtt ezen a területen vadásztam. Fiatal ember voltam. Könnyű, vidám. Egyik havasi kunyhóban lakott egy fiatal leány. Juczikának hívták és olyan szép, olyan üde volt, mint a Hargitta Rózsája. Abban az időben reggeltől estig vadásztam őzekre, de terítékre egy se került. Bosszantott a dolog és elhatároztam, hogy másnapra is ott maradok. A havasi kunyhó lakói szívesen fogadtak éjjeli szállásra.

Este volt. Körülöttem a havas lassan, tompán zu-gott, mintha álomba akarna ringatni. Juczika megfejté a kecskét s engem friss, meleg tejjel kínált. Szóba álltam a leánnyal s beszélgettem mindent össze-vissza. Mondtam neki azt is, hogy szép, sőt egyszer így szóltam: — Juczika, én szeretlek.

Erre a szóra egy terjedelmes fenyőbokr mellől egy magas szál legény lépett elő. A homály miatt nem láttam azt, hogy Juczika elpirult volna, de azt hallottam, hogy hangja nagyon reszketett, mikor meglepetve kiáltott fel:

— Jancsi, te vagy itt?

Ez a Jancsi tul lakott a szirtes völgyben és nyugodt érzelmek szájai kötözték Juczikához. Én bizony akkor nem tudtam, de nem is törődtem vele.

kitartó buzgalommal és lelkesedéssel edzi tanuló ifjuságunk testi erejét s főtörekvése az, hogy a testi és lelki erők a fokozatos képzés folytán folytonosan egyensúlyban legyenek. Fogadja e helyt is őszinte elismerésünket! Végül köszönetet kell mondanunk ifjuságunk egyik őszinte barátjának, igazgató-választmányunk buzgó tagjának, *Samarjay János* urnak, ki a versenyt, különösen pedig a mi ifjuságunk működését folyton éber figyelemmel kísérte s a verseny végén gazdagon megvendégelte.

Az iparpártolás szervezése.

Ha bármely más téren bevált külföldi intézmények átültetése, már eleve a siker biztos kilátásaival kecsget, a honi iparnak a társadalmi agitáció útján való fejlesztése körül e fajta utmutatást nélkülözni vagyunk kénytelenek. A kontinens iparállamai, de még az ujvilág is a legridegebb elzárkózásig menő vámvédelem által jutottak versenyképes iparukhoz s így náluk a társadalmi agitációt valamely lényegesebb szerep soha sem illette. Előminták hiányában saját lábainkon állva, önmagunknak kell példát alkotnunk, miként lehet életképes ipart teremteni a nélkül, hogy egyidejűleg a többi termelési tényezők érdekeit akár csak ideiglenesen is feláldozzunk.

Az iparvédelmi propagandának gyenge oldalát ama tény képezi, hogy a mindennapi tömeges szükséglet számos czikke belföldön versenyképes minőségben elő nem állítatik, vagy legalább nem oly kvalitásban, hogy általuk minden jogos igény kielégítést nyerhetne. Ily viszonyok közt a belföldi származásnak előnyben részesítése egyelőre csak mindig külön-külön megnevezendő bizonyos czikkekre s ezeknek ez alkalmazás módja szerint megválasztandó válfajára szorítkozhat. S éppen mivel a hazainak feltétlen előnyben részesítésére irányuló jelszó ez idő szerint az egész vonalon nem érvényesíthető, elengedhetlen szükségét érezzük egy oly intézménynek, melynek az egész or-zágra kiterjedő hálózata helyi szervek útján ezen felvilágosítást a vásárló közönség minden rétegének megadni képes és gondoskodik, hogy a külföldi termék mindazon czikkeknél, a hol a magyar ipar versenyképessége kétségen kívül áll, a fogyasztók összege által mellőztessék.

A frazeológiának homályos ködéből végkép ki kell lépnie a mozgalomnak. Az általános buzdítás mellett arra való társadalmi közegeknek az üdvös specializáció módszerét kell alkalmazni olyképp, hogy a különböző élet-hivatások és szükségletek alapján esetről-esetre is jóakaratu figyelmeztetéssel igyekeznek a magyar ipar termékeit megismertetni, beigazolván azoknak a külföldivel egyenrangú minőségét. Az iparpártolási ügyének belterjesebb érvényesülése csakis ily aprólékos részletmunkával remélhető, ez utóbbi pedig viszont egyedül az ország egész területén városokint és községekint életbe léptetendő helyi bizottságok, illetve iparpártolási egyletek útján valósítható meg.

Hogy a vidéki szerveknek, egy a fővárosban székelő központtal kell bírnok, az már a dolog természetéből és az imént kifejtettek nyomán önként következik. A vidéki egyletek se hogy se nélkülözhetik egy szakavatott vezetés alatt működő országos szövetség irányadó tevékenységét és pedig nemcsak az így teremtett szellemi kapcsolatok révén erkölcsi erő, hanem az összhangzatos és egyöntetűen célutadatos tevékenység eredményezése végett sem. A vidéken már tekintélyes számban alakult iparpártolási egyletek ez idő szerint minden tervszerűség nélkül, ugyszólván öntetszerűen és lényegesen eredmény nélkül működnek. Szilleges lételük inkább lejáratja, sem-hogy elősegítene az iparpártolásnak hazafias eszméjét, holott a központ részéről nyújtandó szellemi táplálék e szervekbe tüstént friss életerőt és munkakedvet öntene. Már magában a tudat, hogy tevékenységük nem áll el-szigetelten s ugyanazon akció-terv egyidejűleg valamennyi vidéki egylet feladatát képezi, biztatólag és lelkesítően hat az egyes szervekre, mert e tény az eredményes működésnek igen fontos biztosítékát teremti meg.

Megkínáltam a kulacsommal.

— Nesze Jancsi, huzd meg!

— Nem iszom!

— Hát gyujts rá!

— Nem vagyok pipás!

Ha nem, vigyen el az ördög, gondoltam magamban s ezután Juczikához intéztem szavaimat.

— Holnap csak találó őzet! Mit gondolsz!

A legény közelebb lépett hozzám. Mintha csak erre várt volna.

— Azt én tudom, merre vannak. Egy csorda, egész csorda van a Kecs-kés-völgyben. Meg is tudnám mutatni!

Mondanom se kell, hogy megörültem a reménybeli vadász-szerencsének. Siettem is Jancsival megbeszélni a dolgot s ígértét vettem, hogy másnap hajnalban elvezet az őzekhez. Feltűnt nekem, hogy a leány nem beszél s aggódva figyel Jancsit, akinek a hangjában volt valami földindulás, valami visszafojtott harag.

Nemsokára pihenni tértem. Fenyőgerendákból összerótt kis kamrában illatos sarju közé feküdtem. Nyitva hagytam az ajtót, hogy annál szabadabban ömöljek rám a havas ózonia. Egyszerre úgy tetszett nekem, mintha hangokat hallanék. Nem értettem, miről beszélnek, de tudtam, hogy Jancsi és Juczika közt folyt valami szenvedélyes, lassu szóváltás. Már-már elszenderedtem, mikor a leány felrögzött.

— Huzza be az ajtót és tolja elő a reteszt.

Olyan izgatott, sürgető hangon mondotta azt, hogy önkéntelenül is engedelmeskedtem. De aztán mégis kiszóltam a leányhoz:

— Miért zárjag ide magamat?

— Járnak a farkasok!

A keleti hegygerinczen kipirult a hajnal világa, mikor Jancsi megzörgette az ajtót.

— Menjünk urfi!

Felkeltem illatos, puha ágyamból. Összeszedtem a vadász-készletemet s nemsokára kiléptem éjjeli tanyámról.

— Mehetünk!

A legény olyan mozdulatot tett, mintha valamit keresne.

— Kell valami? kérdeztem.

— Nem látom a fegyverem!

A mozgalom jelen szervezeten állapota miatt igen becses erők kihasználatlanul hevernek és a helyenkint észlelhető ügybuzgalom kellő működési tér híján csakhamar ellankad. A gyakorlatias czélok teljes hiánya meg-ülő betűjét képezi legtöbb esetben a mozgalomnak, mert a teljes programnélküliség már az első fellobbanást el-altatja. Pozitív czélok és eszközök nélkül anyagias korunkban még kisebb körök érdeklődését sem lehet valamely ügy iránt ébren tartani, annál kevésbé egész nagy társadalmakat, melyekben az összetartozóság érzetét ki-váltképek a közös anyagi érdekek, illetőleg a gazdasági egyletek közt fennálló sokszoros kölcsönhatások tudata domborítja ki.

Az iparpártolási ügy mai stádiumában az országos szervezetnek létesítése égetően sürős követelmény, mert mig egyrészt csak ez képes erősebb lökést adni a mozgalomnak és azt közzgazdaságilag kellően hasznosítani, másrészt nagyon is alapos amaz aggodalom, hogy megfelelő keret és irányítás híján a dícsőreles buzgósággal szított agitáció végre is elszűp az eredménytelenség posványában. Ezt pedig nem szabad megengednünk, ha csak nem akarunk barátkozni azon gondolattal, hogy idők végtelenségéig idegen népek adózói legyünk s arra kárhoztatva, hogy más államok polgárainak jólétét saját szívverünkkel vásároljuk meg.

P. G.

Meghívó

a „Gömör-Kishontvármegyei Gazdasági Egyesület” folyó hó 15-én Rimaszombatan a megyeházán délelőtt 9 órakor kezdődő igazgató-választmányi gyűlésére.

Tárgyak:

1. A csikó-legelő eladására vonatkozó előterjesztés.
2. Folyó ügyek.
3. Elnöki előterjesztések.
4. Titkári előterjesztések.
5. Indítványok.

Putnok, 1901. május 24-én.

Lakner László,

Gróf Serényi Béla,

titkár.

elnök.

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mind-azon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítsák, mint a hátralékos előfizetést ki-egyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Adomány. Ő felsége a király a henzkői ág. hitv. ev. egyházközségnek legfelső magánpénztárából 200 korona segélyt adományozott.

Miniszteri biztos. A kereskedelmi miniszter a nagyrozei felső kereskedelmi iskolához az érettségi vizsgálatokhoz miniszteri biztosul dr. *Szentpály* Istvánt a miskolci keresk. és iparkamara titkárát küldte ki

Rozsnyói ev. gym. érettségi vizgák kormánybiztosa. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Walther* Bélát, *Walther* Gyula vármegyénk földbir-tokosának bátyját, a löcsei áll. fő-reáliskola igazgatóját nevezte ki a rozsnyói ev. gym. kormánybiztosul.

Egyházmegyei kinevezések és változások. *Hegedüs* János putnoki segéd-lelkész Osgyánba, *Mihalovits* Gyula sőregi segéd-lelkész szintén Osgyánba adminisztrátornak nevezettek ki. *Horevith* Béla segéd-lelkész Karancsokból Putnokra, *Fekete* Ferenc segéd-lelkész Osgyánból Karancsokra helyezettek át.

Eljegyzés. Kishonthy Gyula városi tisztii ügyész, helyettes polgármesterünk kedves leányát *Annát* f. hó 17-én eljegyezte *Bihary* Gyula zavadvai uti biztos. Boldogságot kívánunk!

E pillanatban kinyit a kis kunyhó ajtaja és Juczika kacagva lépett ki, kezében tartva a Jancsi fegyverét.

— Látod, — mondá — nem ügyelsz a puskádra,

el is lehet tőled lopni.

A legény haragos pillantást vetett a leányra s el-kapta tőle fegyverét.

Mikor elindultunk, Juczika hirtelen közelembé lé-pett és lassan sugta:

— Jól vigyázzon urfi! A Kecs-kés-völgyben farka-sok is vannak!

Félórai gyaloglás után szűk völgybe jutottunk.

— Itt kell várakoznia — mondá Jancsi nem éppen barátságos hangon. — En felkerülök a hegyélen és erre riasztom az őzeket.

Szemeiben olyan vad, háborgó tűz égett, hogy ön-kénytelenül is fegyveremhez nyultam és szemmel kísér-tem lépteit. Láttam, amint macskaüggyességgel haladt fel a meredek sziklaéleken. Olykor kicsuszott lábai alól egy-egy nehéz szikladarab, mely dübörögve zuhand le a mély-ségbe. Kévs idő múlva megpillantottam. Egy fölöttem kiemelkedő magaslaton állott. Fegyverét kezében tartotta, mintha lövésre készülné. E pillanatban kettőnk közt gyö-nyörű őzbak vágott keresztül egy keskeny sziklaösvényen.

A legény egy szempillantás alatt czélt, de én tisztán láttam, hogy fegyvere egyenesen a mellemnek van szegezve. Kiáltani sem volt időm, mert már e pil-lanatban eldőrdült a fegyver és az ő alakját a por füstje takarta el.

Ez volt a szerencsése, mert én bizonyára nem hi-bázon, el!...

Rég volt, nagyon rég! Azóta a szilaj Jancsiból igen jámbor, becsületes János lett. Juczikából pedig Jutka asszony.

Korondi János bá' dörmögött magában. Aztán tö-rülgette is a szeméit a történet után. Odalépett Péter bácsi mellé és megcsókolta kezét annak a másiknak is, az ő öreg élete párjának. Az öreg asszony ekkor felnyult az alacsony mestergerendára és levett onnan valami ócska rongyot, a melyet kigöngyölt s a melyből egy golyó-nagyságu ólomdarab koppant az asztalra.

Öreg János azért csókolta meg az egyik kezét, mert az harminez év óta sok jót tett vele, a szegény havasi emberrel és azért csókolta a másik kezét, mert az har-minez évvel ezelőtt kilopta fegyveréből azt az ólomdarabot.

Halálozás. Egy köztisztelőben és szeretetben álló családot borított gyászba az enyészet angyala f. hó 29-én. Ugyanis ekkor hunyt el id. Gasko Jánosné, szül. Rácz Piroška, a hű feleség, páratlan szorgalmu és gondos édes anyja. A család a következő gyászjelentést adta ki: Id. Gasko János mint férj; — Gasko Erzsébet férjzett Konez Károlyné férjével és Erzsébet, Kálmán, Margit és Anna gyermekeivel; — Gasko Irma férjzett Eszényi Gyuláné férjével Gyula és Ida gyermekeivel; — Gasko Rózsa férjzett Ruttkay Jenőné férjével és Gizella gyermekével a többi rokon nevében is megtört szívvel jelentik a szeretett nő, gondos anyja, anyós, nagyanya és rokonnak id. Gasko Jánosné szül. Rácz Piroskának f. évi május hó 29-én, éjjeli 1 órakor, életének 63-ik, boldog házasságának 43-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult hült teteme folyó hó 30-án, d. u. 4 órakor fog az ev. ref. egyház szertartása szerint a helybeli sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. — Áldás és béke lengjen porai felett!

Eljegyzés. Néhai soffi Soffy Gyula és neje somoskeői Somoskeőy Erzsébet, most komori Bedekovics Gézané szép, kedves és nagyműveltségű leányát Margitot eljegyezte f. hó 27-én lokezei Lokesánszky Lajos és neje kuntaplocai Ozékus Paulina fia: Lajos, az állami számvetőség hivatalnok. Üdvözljük a fiatal jegyest!

Birói kiküldetés veszedelmekkel. Fries Ferenc rimaszécsi járásbíró egyik jegyzőkönyvvezetőjével f. hó 23-án Ajnásköbe ment hivatalos dologba tárgyalni. Betérve Bota Lajos uradalmi intéző házába, az ott hunyáskodó juhász kutya, beszédközben a jegyzőkönyvvezetőt ostromolja, majd az ennek védelmére menő járásbíró a kutyát le akarja esztítani, midőn a kutya Fries Ferenc arcába harap s veszedelmes megsebesíti. Mint mondják, a seben varrást is kellett eszközölni. Kívánjuk, hogy a közszeretben álló járásbíró mielőbb teljesen felgyógyuljon.

A polg. és keresk. iskolák tanárainak, a pünkösdi ünnepek alatt tartott kongresszusán a választmány vidéki tagjai közé Danesházy Gyula nagyrőzei iskolai igazgató is beválasztott.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter Blahó Lajos roznói lakos, végzett joghallgatót a rimaszombati kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottal rendelte ki.

Az ügyvédi kamara lajstromából Szerényi János helybeli ügyvéd saját kérelmére töröltetett.

Sorsolás. A polgári olvasókör szokásos kötvény kisorsolása — hatósági ellenőrzés mellett — pénteken f. hó 31-ikén d. u. 5 órakor a polg. olvasókör helyiségében fog megtartani. A hatóságot dr. Kovács László városi főjegyző fogja képviselni.

Tavaszi multságok. A helybeli egy. prot. főgymnásium a polgári leányiskolával együtt f. hó 31-ikén pénteken a szabadkai erdőben tartja szokásos tavaszi multságát, mely iránt az érdeklődés — mint minden évben — az idén is fokozott. A nagyközönség már előre örvendve a kellemes erdei multságának, melyhez csak egy kis jó meleg időt kíván mindenki, a többi ugyis megjön — magától!

Zászlóavatás. A rimaszécsi választókerület közszeretében álló képviselője: Fáy István, ragaszkodásának jelekül egy szép selyemzástól ajándékozott a feledi függetlenségi körnek, melynek felavatása folyó hó 27-én, pünkösdi hétfőjén volt s a melyen Rimaszombatról s a szomszédos községekből is sokan vettek részt. A zászlóanya tisztét felkérés folytán Dráskóczy Lászlóné töltötte be. A felavatási ünnepély a feledi ref. templomban délután 4 órakor a „Himnusz“ elnevelésével vette kezdetét, utána Szabó Gyula szerkei ref. lelkész tartotta ünnepi beszédét, s buzdítván a megjelenteket a 48-as eszmék ápolására, végül imát mondott s Istentől áldást kért a kibontott zászlóra. A zászlószeggek beverése után az ünnepély a „Szózat“ elnevelésével végződött, s mozsárlövés és zeneszó mellett bejárták a falut a felavatott zászlóval. Az ünnepélyt reggelig tartó táncmultság fejezte be. Közbe vacsora volt, mi — természetesen — szónoklatokkal volt fűszerezve.

Eljegyzés. Sebők István csetneki földbirtokos eljegyezte David Jolánát, David István volt debreczeni vendéglős leányát Csizben.

Pünkösdi másodnapján a helybeli róm. kath. templomban megtartott ünnepi mise magasztosságát nagyban emelte egy férfi és női tagokból alakult vegyes kar éneke, Fáy János karmester vezetése mellett előadván Führer egyik ünnepi miséjét. A szépen betanított kar szereplése elé nagy várakozással nézett városunk közönsége valláskülömbőség nélkül s jóval a mise kezdete előtt megtöltötte a templomot. Várakozását az énekkar szép, egybehangzó szereplése nemcsak kielégítette, de minden igényében felülmulta. Ugy a kar együttes szereplése, mint a szólók kiválóan sikerültek; de mégis külön kell kiemelniük Kolbay Sándorné urnó felségese sopránját, mellyel a lelkeket az égig emelte. A szép esengő és iskolázott hanganyag, mely rendelkezésére áll, a legjobb zenei izlésre valló modulációknak volt szolgáltatában előadásában. Percz Samu bariton szölvője szintén olyan szép volt, a milyet csak tőle várhattunk. Az egész jelenvolt nagyközönség összeségének érzelmeit tolmácsoljuk, midőn a szereplők iránt elismeréssel adózunk; de ugyanazon közönség óhaját is tolmácsoljuk egyszersmind, vajha e lelkes szereplőknek áhítozott élvezetet nyújtó működésében többször, sőt állandóan gyönyörködhetnénk! A vegyes énekkar közreműködő tagjai voltak a fentiekben kívül: Beliczky Erzsike, Stolez Jolán és Vályi Lenke, továbbá Fekete Mihály, Gallusz Péter, Kishonhy József, Maythán Arnold, Markovits Géza és dr. Mészáros István.

Kiküldött alügyész. A szabadságon levő dr. Hányi Győző kir. ügyész helyettesítő dr. Mészáros István kir. alügyész mellé segítőül Münnich J. kir. alügyész küldetett ki.

Uj kohók. A rimamurány-salgótarjani vasmű részvénytársaság az ózdi gyártelepen két új kohót épít.

Halálozás. Széplaky Lajos államépítészeti hivatali tisztviselőt súlyos csapás érte: neje szül. Horacek Berta f. hó 24-én hosszas betegeskedés után elhunyt. Temetése f. hó 26-ikán délután nagy részvét mellett ment végbe. Nyugodjék békében!

Juniális. Az állami elemi iskola növendékei a szabadkai erdőben, június hó 5-én rendezik tavaszi mu-

latságukat. A rendező bizottság, melynek élén Törköly József igazgató és Soós Gyula társ-elnök állanak, mindent elkövet, hogy a mulatságot vonzóvá és kellemessé tegye. Így, — mint halljuk — terve van vége, hogy a mulatsággal kapcsolatban egy érdekes és változatos nép-ünnepély rendezessék. Biztosra vesszük, hogy a multság sikere teljes lesz s a közönség szívesen vonul ki a szabadba, hogy a kis iskolások végtelen örömeiben és szórakozásában is gyönyörködjék.

Eljegyzés. Gutlohn Annát, dr. Gutlohn Henrik th. vármegyei főorvos és neje szép és szeretetreméltó leányát eljegyezte Rozsnyón Kornstein Jenő vaskereskedő Sátorallya-Ujhelyről.

Koszoru-megváltás. A szeretetnek, tiszteletnek és emlékezetnek nagyon és hamar mulandó jelei, a koszorúk helyett örök időre szóló emléket emelt id. Gasko János elhunyt kedves nejének. Ugyanis koszoru-megváltás ezimén ő és családja 100 koronával gyarapította a helybeli főgymn. tápintézet alapítókéjét. Ez összeghez járultak: id. Gasko János 40, Konez Károly és családja 20, Eszényi Gyula és családja 20. Ruttkay Jenő és családja 20 koronával

Vármegyei székház építése már annyira előre haladt, hogy a belső munkálatokkal is nemsokára készen lesznek. A három bejárat kömüves munkálatai már befejezést nyertek, s szoliditás és jó izlés tekintetében ezek méltán hozzájárulnak a szép épület által nyújtott kellemes összbnyomáshoz. A csatornázás, a festés, mázolás, kályha állítás, parketozás és a többi padozási munka már rendben van, s most az épület és istálló padlásának tapasztása következik. Az iparosok serényen és teljes ellenőrzés mellett dolgoznak, s most folyik a nagy terem falainak és a foyernak a díszítése. E napokban itt járt Jirászek Nándor, a vállalkozók megbízottja és a teljes odaadással és kiváló szakképzettséggel működő vállalati mérnökkel: Pollatsch Oszkarral együtt az épület összes munkálatait megvizsgálta A tervező és művezető Zigler Géza szintén itt járt, s az állami felügyelettel megbízott Zoltán Ödön mérnök kíséretében tartott szemlét az építkezés felett.

Nyári multság Putnokon. Az életrevaló és oly szépen fejlődő putnoki önkéntes túzóltó egyesület június hó 2-án tartja a putnoki kies fürdőben zártkörű táncmultságát, melynek sorrendje: 1. Az egyesület ünnepélyes kivonulása délután 3 órakor. 5 órakor a multság kezdete. Este tüzi-játék és egyéb mulattató látni valók. Belépti-díj személyenként 1 korona

Dobsina város rendőr-alkapitánya. Dobsina város képviselő-testülete Gundelfingen Elemér berzetei lakost rendőr-alkapitánynak egyhangulag megválasztotta. Üdvözljük az új alkapitányt.

Térzene. A helybeli cigányzenekar hetenként kétszer — kedden és pénteken — este a főtéren rendszeren nagy közönség érdeklődése mellett tartja előre hirdett térzenéjét, s úgy látszik, hogy a jól szervezett zenekar valóságos ambícióval igyekszik a közönség mulattatásán és szórakoztatásán. Sajnáljuk, hogy már csak e hónapban lehetünk osztályosai az élvezetnek, mert a zenekar július 1-én a rendes 2 havi tátrafűredi tartózkodásra megy, hogy ott a fürdővendégeket mulattassa.

Majális. A helybeli róm. kath. olvasó egyesület f. hó 27-én pünkösdi hétfőjén tartotta majálisát a Széchenyikertben. Délután 1/2 órakor vonult ki az egyesület, a tamásfalvi fuvó zenekar dallamos zenéje mellett és ekkor rögtön kezdetét vette a tánc, mely tartott egészen a késő esti órákig. A jól sikerült nyári multság tiszta jóvedelme a helyben építendő apáca-zárda cseljaira fordítottik.

Alsó-Székánok új körjegyzője. Folyó hó 20-án ment végbe, Máriaassy Gyula járási főszolgabíró elnöklelte alatt az alsó-székánoki körjegyzőségre a választás. Bodnár Zoltán gödöllői aljegyző, jolsvai illetőségű egyén választott meg.

Apróságok öröme. A Gizella kisedővő intézet növendékeinek — ha az Isten is ugyanígy — kedves örömnappjuk lesz június 16-ikán vasárnap. Ekkorra tervezik ugyanis az óvoda majális rendezését, mely, — ha csak az eső el nem rontja, kellemes találkozó helye a város apraja nagyjának. A Széchenyikert alléi ilyenkor szinte visszhangzanak a kedves apróságok gögicselésétől s vig zeneszó tánczra eszalja a kis növendékeket, kik a szülőknél és a nagy közönségnek szavalatuk és társasjátékkal is szórakoztató és örömet szereznek.

Tüzi lárma. Ma (29-én) 1/3 órakor a félre vert harang zúgása riasztotta fel a várost. A tűz Kohn Adolf Erzsébet-téren levő házában pinczejében volt keletkező félben, a hol kisebb mennyiségű petroleum — nem tudni mi okból — kigyulladt. A helyszínre siető derék tűzoltóságunk hamarosan lokalizálta a tüzet. Igazán különös dolog és csak a nagy vigyázatlanságnak tulajdonítható, hogy a tűz rövid idő alatt már másodsorú ütött ki Kohn Adolf házában. Mindenesetre nem ártana, a közbiztonság szempontjából egy kissé jobban vigyáznunk azokra a pinczében levő petróleumos hordókra.

Öngyilkosság. Folyó hó 25-én Feleden Járdánházy Imre aggteleki kömüves, szerelmi bánatában öngyilkos lett. Szájába lőtt és nemsokára meg is halt.

Pusztító tüzek. Folyó hó 15-én Ochtinán gyulladt ki Paskán András háza, mitől még a mellette lévő 3 ház is meggyulladt s földig porrá égett. A kár körülbelül 3000 korona. Pusztítóbb tüzvész dühöngött e hó 24-én Zivadka községben, 89 család lett hajléktalanná, kiknek vagyonkáikat felemészttette a tűz. Vármegyénk nemes lelkű alispánja 587 frt gyors segélyt utalt ki rögtön segélyként a vármegyei inség-alapból.

Pályázat. A rimaszombati pénzügyigazgatóság kerületébe négy vigyázói állásra két hét alatt lehet a pályázati kérvényt az illetékes hatóságnál beadni.

A régi sumjáczi tüzvész soha ki nem törölhető nyomokat hagyott az emberek lelkében. Erre vall az is, hogy a közkórházból a 2 év előtt internált egyik tettest, Molent Mihályt, kit e télen teljesen gyógyultan kibocsátottak, nem tűrik meg a faluban. Ő volt az egyik, ki — iszákos lévén — beszámíthatatlan állapotban felgyújtotta a falut; de azután kigyógyult elméből és hazament Sumjácra. Itt tetleg bántalmazták és folyton agyonveréssel fenyegették, úgy hogy el kellett hagynia a falut, mert élete nem volt biztos. Most itt tartózkodik a városban. A másik tettes Szojkáné, ki a fegyújtogató volt s tébolyodottság miatt a kórházba szállítottatott, még mindig internálva van.

Elöléptetés. Komoróczy Miklóst, a roznói róm. kath. főgymn. tanárt, a vallás- és közoktatásügyi miniszter a X. rangosztály 2. osztályába léptette elő. Osztályon gratulálunk!

Hangverseny Likéren. A liker—nyustyai dalkör Rozsnyai János és Scherfel Lajos kohótelepi tanító urak vezetése mellett f. hó 18-án esti 8—10 óra közt a likeri tisztai kaszinó nagytermében a likeri ág hitv. ev. templom javára minden részletben kiválóan sikerült hangversenyt rendezett, következő műsorral. 1. Nemzeti zászló, vegyes karra átirta Deák Gerő. — 2. Ráchel siralma. Arany Jánostól, szavalta Fejes Lujza. — 3. Az öngyilkos. Vig monológ Gabányi Árpádtól, előadta Murbin János. — 4. Magyar népdalok. Vegyes karra szerette Zimay László. — 5. A ledölt szobor. Petőfőtől, szavalta Grózer Aladár. — 6. Férjhez menjek? Monológ Horvay Húgótól, előadta Lenner Gizella. — 7. A kakasülön. Vig monológ Gabányi Árpádtól, előadta Schiller János. — 8. Estharangok. Bedő Józseftől, vegyes karra átirta Borsay Samu. — Az esős idő miatt nagyobbára csak a telepről és a közeli Nyustyáról és Likérről egybegyűlt közönség a műsor minden számát élénken megtapsolta. Fejes Lujza és Lenner Gizella kisasszonyokat élvezetes előadásukért izlésteljesen kötött csokrok átnyújtásával tüntette ki, ugyszintén a 3., 5., 7. számoknak szerepel ifjakat is. A magyar népdalokat és az Estharangokat nemcsak tapsall jutalmazta, de meg is ujrátarta a jelenlevők lelkesült serege. — A hangverseny bevétele 153 kor., kiadása 108 kor. 66 fill., készpénzmaradványa 44 kor. 34 fillér volt, mely összeg a likeri templom gondnokának átadott. A hangversenyt táncmultság követte, a mely vasárnap reggelig tartott. Fölülfizettek: Schmidt Bernát és dr. Loisch Ede 10—10 koronát, Rósch Frigyes 5 koronát, Mitske Gusztáv, Birnstingel Aurél, Terray István, Breuer Mihály 4—4 koronát, Liszkay Jánosné 3 koronát, dr. Szailer Károly, dr. Hruska János, Stenhausz Béla, Kolbenheyer József, Kollár János, Kiss Lajos, Paulovics János, 2—2 koronát, Scholcz Ádám, Rozsnyai Jánosné, Blum Béla, Purjesz Ignác, Mersicz Ignác, Hamrák Adolf, Komora János, Krásznik Márton, Fejér Lajos, Kossuth Lajosné, Cibulya Jozefa, Mácsai János 1—1 koronát. — Fogadják a hangversenyt rendező urak, szereplők s a felülfizetők áldozatkészségükért egyházam részéről halás köszönetemet.

Liszkay János, ág. ev. lelkész.

Titokzatos dolog. A „Magyar Pénzügy“ legutóbbi számában olvassuk a következő pályázati hirdetményt: „Egy pénzügyi részvénytársaságnál (Rimaszombaton) könyvelői állásra pályázat hirdetettik. Evi kezdőfizetés 1200 korona, továbbá biztosított havi 20 korona váltó-díj és 3% az évi tiszta nyeresémből. Pályázótól megkívántatik kereskedelmi iskolai végzettség, hadmentesség, valamely pénzügyi intézetnél nyert működési bizonyítvány, mérlegképesség, kellő referenzia. Az állás, mely f. évi június 15-én, vagy legkésőbb június hó végén elfoglalandó, az első évben ideiglenes jellegű. Ajánlatok „Rimaszombati pénzügy“ jelige alatt a „Magyar Pénzügy“ kiadóhivatalához (Budapest) intézendők.“ Mitután a három pénzügyi intézetnél tudunkal üresedés nincs, nem értjük, hova keresik a könyvelőt?

Félaru menetjegy. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter leiratban arról értesítette az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet, hogy azoknak a kisgazdáknak, akik Budapesten a mezőgazdasági kiállítást meg akarják tekinteni, Darányi miniszter közbenjárására a kereskedelmi miniszter Budapestig és vissza szóló félaru menetjegyet engedélyezett. A menetdíj kedvezményt minden kisgazda megkapja, ha a gazdasági egyesületek által kiállított, aláírt és pecséttel ellátott igazolványt felmutatja.

Tűz. Gyurkóka ég! ezen vészjósló szavak hangzottak végig f. hó 24-én d. u. 1/2 óra körül Uj-Antal-völgy üveggyár telepén. Klein Zsigmond budapesti fakeskedő deszka fűrésztelepeknek ugyanis f. hó 24-én d. u. 1/2 órakor eddig ismeretlen okból kigyuladt a gépháza s alig egy óra elteltével már az egész telep egy láng-tenger volt. Az ottani tiszték és munkások a szél által szított tüzet s a tova repült gyújtó szikrák által 8 helyen is egyszerre égni kezlett telepet, erőt tülhaladó buzgalommal láttak annak elfojtására. Minden igyekezetük és fáradságuk hasztalan volt; a tűz mindjobban terjedt s mindig több és több kárt okozott. A vészhireshet első vétele után Holstein Ármán ujtantal-völgyi üveggyári igazgató s az ő. t. e. főparancsnoka rögtön a helyszínre igyekezett s meghagyta, hogy a tüzoltóság teljes felszereléssel s a két tüzi fecskendővel, készenlébe helyeztessék s ennek megtörténte után azonnal a vész helyére kivonuljon. A parancsnak minden tekintetben gyors és pontos teljesítése foganatosítva lett. A lángban álló telephez érve minden igyekezetekkel a tüz elfojtásához és a fakészlet megmentéséhez láttak. A gépház és melléképületeinek valamint a közvetlen közelben levő házak s egy óriási farakás megmentése már teljesen lehetetlen volt, a mennyiben a tüzhöz még 80, 100 lépésnyire sem lehetett közeledni, hogy a hőség iszonyu erejéről és nagyságáról némi fogalmat nyerhesünk, megemlítendőnek véljük azon körülményt, hogy a csövezetők sisakján levő szemvédő rész a forrasztott helyeken olvadásnak indult; s hogy egy ily hőség elviselését lehetővé tegyük, jó lesz tudni, miszerint az üveg-hutás és olvasztó munkás mindig nagy és erős tüz mellett dolgozik s így sokkal nagyobb hő-fokot képes elbirni, mint egy más ilyen munkánál alkalmasban nem levő munkás. Ezután már csak a készletben levő többi farakás megmentésére fordították figyelmüket, mely már szinte égésnek indult s fáradozásukat siker koronázta, mivel azok közül sokat megmentettek. A lankadatlan kitarással buzgólkodó tüzoltók 1/2 óra tájban segítséget is kaptak és pedig Kokova nagyközség jegyzője a bíráló egyetemben szintén megjelentek a helyszínén, a tüzi fecskendővel együtt. A tüzoltóság példás magaviselet, — kitűnő figyelmezettség — és ritka ügyességet tanúsított s hogy mily kitartó, arról leginkább tanuskodik azon tény, hogy d. u. 3 órától másnap reggeli 7 óráig derekasan megállták helyüket. A kár körülbelül 180 ezer koronát tesz ki.

A miskolczi kereskedelmi és iparkamara kedden gyűlést tartott Radvány István kir. tan. elnöklete alatt. A gyűlés több rendbeli közérdekű ügygel foglalkozott. Ezek sorából kiemeljük a következőket: Heves-vármegye kéményseprő kerületeinek új beosztása felett ezuttal nem döntöttek, mivel helyszíni újabb vizs-

gálat vált szükségessé. A gőzgépezők és kazánfűtők részére Miskolcra a vizsgáló-bizottság megmaradt. A kamara elhatározta, hogy e szakbeli munkások kiképzése érdekében saját költségén gőzgép-kezelő- és kazánfűtő tanfolyamokat rendszeresít. A hatvani helypénzdíjszabásra nézve több rendbeli észrevételt tesz a kamara. A poroszói heti állatvásárt engedélyezhetők nem tartják, mert ily arányú községnek elég az évi négy országos vásár. — Azon javaslatot, hogy a dohánytözsékek illetéket és adót ne fizessenek, illetve, hogy e helyett szokásos eladási jutalékok csökkentessék inkább, pártolásra nem talált. Hasonlóképp az sem, hogy a különböző üzletágakat folytató kereskedők kereseti adója ne külön-külön, hanem együttesen állapítsák meg, mivel ez csak az adóreformmal kapcsolatosan oldható meg. Ellenben melegen támogatja a Kamara azt, hogy a perrendtartási tervezet 34. §-a a kereskedelem érdekében olyképp változtassák meg, miszerint nem bejegyzett kereskedő is legyen perelhető a könyvviteli bíróságánál. A miskolci felső-kereskedelmi iskolának, szegénysorsu tanulók tanulmányutját lehetővé teendő 200 koronát szavaztak meg. Elhatározták, hogy miként eddig, úgy a f. évben megtartandó miskolci sörárpavásár rendezésében részt vesz a kamara. — A hazai vasipar nehéz helyzetén javítandó, az ülés kéri a keresk. minisztert, hogy a vaskiviteli tarifák díjtételeit szállítsa le, versenyképességünket ekként előmozdítván. Felterjesztést intéznek az iránt is, hogy a pangó vasutgy felfelldítése érdekében a vicinális vasuti törvény mielőbb megalkottassék. Továbbá kéri azt is, hogy a honvédség börtönmű szükséglete most már egészen a kispárnak biztosítsák, mert az orsz. közp. hitelszövetkezetben megvan azon szerv, melynek segítségével a katonai érdekek kielégíthetők. Végül szóba került az is, hogy az illetékes hivatalok az cüzstérmekek csekély hiba esetén is megsemmisítik, ami által a forgalom zavartatik, egyeseknek pedig kárt okoznak. Több kisebb ügy letárgyalása után az ülés véget ért.

Tizenhárom aradi vértanu csoportképe. Szerkesztőségünkhez küldötték be e napokban mint mutatványpéldányt, a tizenhárom aradi vértanu művészi kivitelű, korhűséggel megfestett aquarell mű nyomtatát. Kedves kötelességet teljesítünk akkor, midőn lapunk igen tisztelt olvasó közönségének e minden tekintetben magyaros eszme alkotásait, a mult idők fájó emlékének megörökítését, e remek kép létrejöttével a magyar festőművészet s ipar haladásának mintaképet, a legmelegebben ajánljuk. A 13 tábornok élethű alakja, az egyenruhák korhűsége, a kép helyes beosztása, festőművészetünk tökéletességét igazolják. Megrendelhető Székely Aladár képkiadóvállalatnál Budapest VII. Klauzál-utca 6. s híhetőleg legtöbb vidéki kép- és könyvkereskedésben is.

Felelős szerkesztő: Dr. DIENES GYULA.

Hirdetés.

Tisztelettel hozom Rimaszombat város és vidéke nagyérdemű közönségének becses tudomására, hogy a 25 év óta fennálló

Jakovetz Alajos-féle kőfaragó és márvány-raktárt

férjem elhalálása után is — egy kiváló szakember vezetésével — fentartom és iparkodni fogok a nagyérdemű közönséget minden rendelésnél pontosan és jutányos árak mellett kiszolgálni.

Elvállalok mindenféle gránit-, syenit-, márvány- és homokkő síremlékeket, valamint öntöttvas-kereszteket és sirkerítéseket.

Tisztelettel ajánlva magamat, vagyok

Özv. Jakovetz Alajosné,
Rimaszombat, Andrássy-ut 6. szám.

2-3

Értesítés.

Tisztelettel hozom Rimaszombat város és a vármegye nagyérdemű közönségének tudomására, hogy a több oldalról történt felszólításnak engedve, elhatároztam, hogy **Rimaszombatban**, az Andrássy-uton (Dr. Szabó Samuné urnő háza mellett)

szobrász műtermet, kőfaragó műhelyt és sirkő-raktárt

állítok és itt minden e szakba vágó munkát felvállalok és készítenek; midőn ezen elhatározásomat nyilvánosságra hozom, kötelességemnek tartom még fölemlíteni, hogy hasonló műhelyt és raktárt hét év óta Losonezon is bírok, — kérem ennél fogva úgy a nagyérdemű közönséget, mint az építő mester urakat, hogy alkalomadtán szükségleteiket nálam megrendelni sziveskedjenek.

Főtörökvésem oda fog irányulni, hogy a nyerező bizalmat kiérdemeljem és megrendelőimet úgy a kifogástalan kivitel, mint áram mérsékelt-ségénél fogva megnyerjem.

A nagyérdemű közönség jóakaratu támogatását kérve, maradtam kiváló tisztelettel
Rimaszombat, 1901. május 20.

Csordás József,
szobrász és kőfaragómester.

2-3

Értesítés.

Van szerencsém Gömörvármegye s a szomszédos vármegyék mélyen tisztelt uri közönségének szives tudomására adni, hogy **Losonezon, évtizedek óta fennálló**

kocsigyártó üzletemben

a raktáron levő különféle kocsikat, ugymint **nyitott és fedeles hintókat**, valamint **kucsir-kocsikat és magyar szekereket** tulhalmozottság miatt **tetemesen leszállított áron** eladás alá bocsájtom.

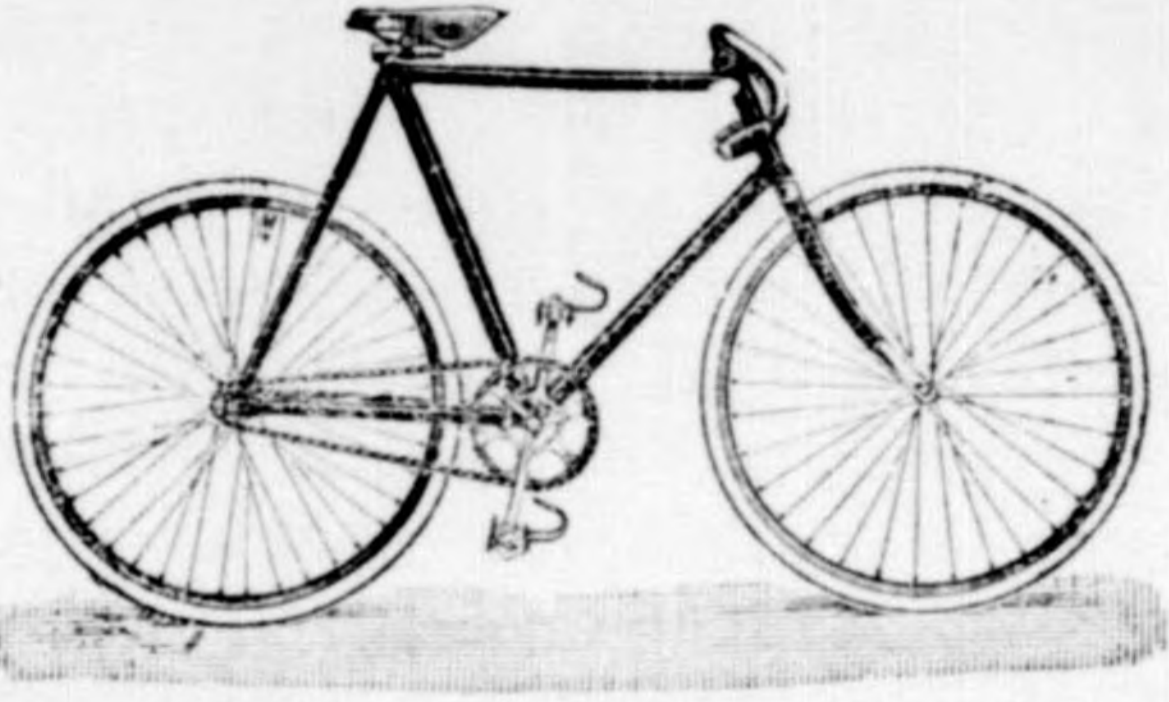
Midőn ezen kedvező körülményre Gömörvármegye s a szomszédos vármegyék igen tisztelt uri közönségének szives figyelmét felhívom, egyuttal megjegyzem, hogy az általam gyártott kocsik szakszerű kiviteléről jó hírnevem kezeskedik.

Szives megkereséseket kér

teljes tisztelettel

MURAKÖZY ISTVÁN,
kocsigyáros Losonezon.

3-4

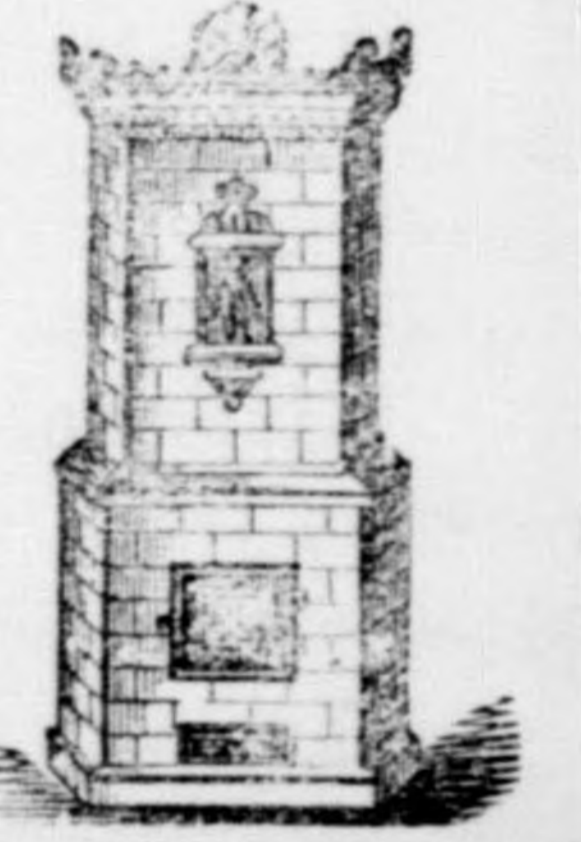
BRAUN ZSIGMOND

VASKERESKEDÉSE RIMASZOMBAT.

Elősmert legjobb és legkedveltebb **Styria-kerékpárok** Gömörmegyei képviselete.
Gyári raktár különféle kütűnő minőségű **varrógépeknek** jutányos árak és kedvező feltételek mellett

Nagy raktár építkezési anyagokból, ugymint: **portland- és román-czément, mennyezet-nádfonat, kátrány fedél-lemez, el-szigetelő-lemez, carbolineum** stb.

Különféle színű **cserépkályhák**ból nagy raktár. Az „Első magyar általános biztosító-társaság“ kerületi **főügynöksége.**

6-7

Tanulóul

az iskolai év befejeztével egy 13—14 éves fiu, ki magyarul jól olvasni és helyesen írni tud, **Rábely Miklós** könyvnyomdájában felfogadtatik. — Helyben lakók előnyben részesülnek.

Hirdetmény.

A „Miskolczi hitelintézet“ áru- és terményraktáraiban az ezidei

IX-ik évi gyapjúvásár

beraktározással egybekötve 1901. évi június hó 19-ik napján tartatik. — Részletes felvilágosítással szivesen szolgál

a „Miskolczi hitelintézet“ részvénytársaság igazgatósága.

Utánnymomat nem díjaztatik.

2-3

FLEISCHER és TÁRSA

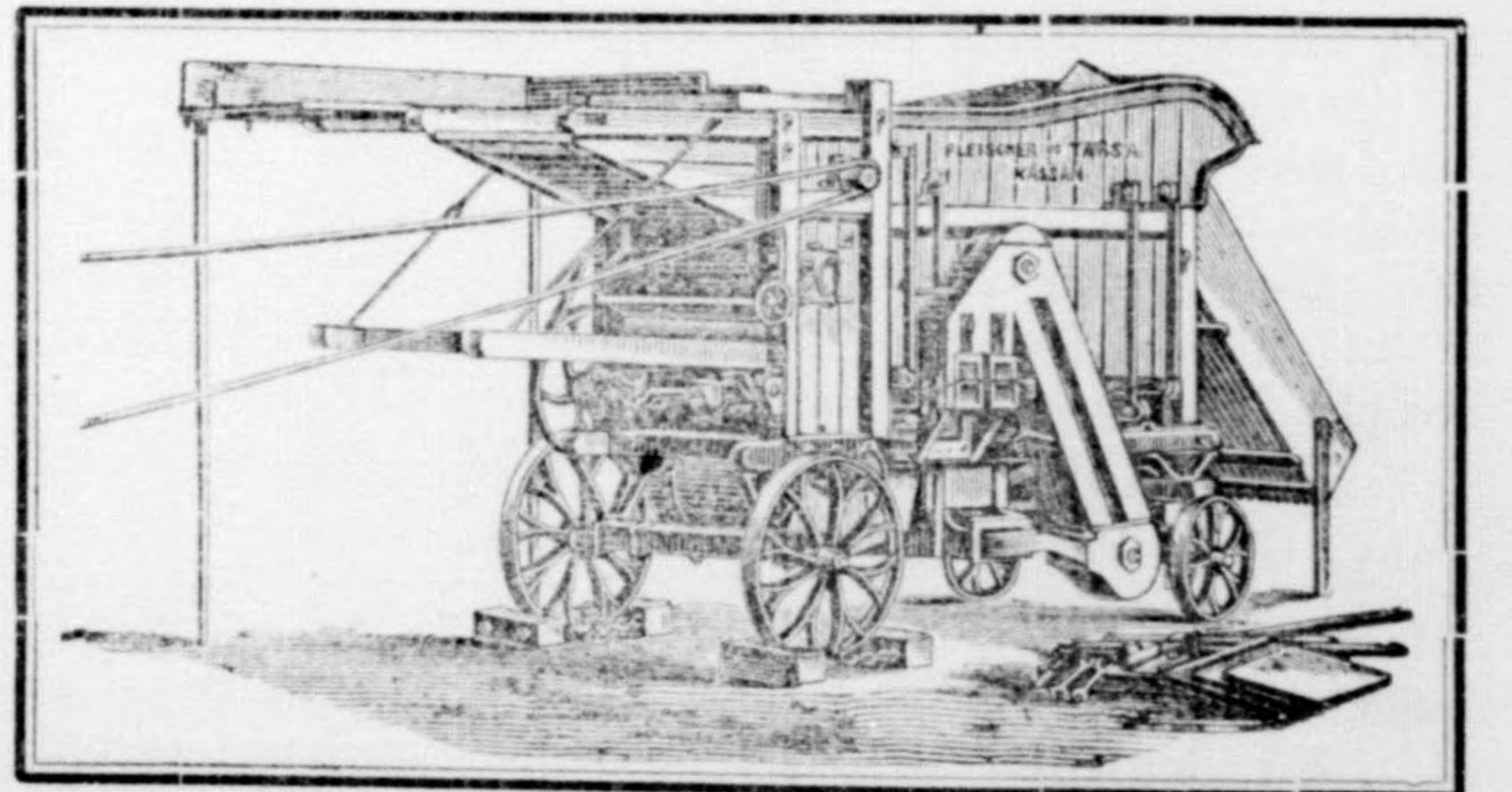
gépgyára és vasöntődjé Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmel tartásával ezélszerűen s gondosan gyártott jöhírnevű gépeit a **nyári idényre**, nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járással járgány vagy gözmozdony általi hajtásra.

Kézi cséplőgépeit, járgányhajtásra is alkalmazva, szalmarázói készülékkel vagy anélkül. **Backer és magtár-rostait**, továbbá mindennemű **szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat, szeszgyár-berendezéseket**, m. p.: **Henze-főzők, kavarró készülékek, maláta- és burgonya-zúzókat, malomberendezéseket** stb.

Gépgyárunk gyártmányainak **jelentékeny készletét** tartjuk állandóan. **Gazdasági gépeink képes, valamint öntődénk gyártmányait árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.**

1-6